ANUL VIII.—No. 2273

EDIȚIA ANTEIA

MERCURI 2 AUGUST 1895.

NUMERUL 10 BANI

ABONAMENTELE
ÎNCEP LA 1 ȘI 15 ALE FIE-CĂREI LUNI
ȘI SE PLĂTESC TOT-D'A-UNA ÎNAINTE

IN Bucureștî LA CASA ADMINISTRAȚIEI
DIN Județe și Streinătate PRIN MANDATE POSTALE

Adevĕrul

Să te feresci Române de cuĭb străin în casă!
V. Alecsandri.

NUMERUL 10 BANI

ANUNCIURILE
DIN Bucureștî și județe SE PRIMESC numaĭ la Administrație
DIN Streinătate, DIRECT LA ADMINISTRAȚIE și în toate oficiele de publicitate
ANUNCIURI LA PAG. IV . . . . 0,30 b. linia
» » » III . . . . 2,— leĭ »
» » » II . . . . 3,— » »
INSERȚIILE și RECLAMELE 3 LEI RÎNDUL

UN NUMER VECHIU 30 BANI

ADMINISTRAȚIA
PASAGIUL BĂNCEI NAȚIONALE (CASELE KARAGEORGEVICI)

Director politic: ALEX. V. BELDIMANŬ

REDACȚIA
PASAGIUL BĂNCEI NAȚIONALE (CASELE KARAGEORGEVICI)

Brenning-Robescu-Ressu

BRENNINGITA

Vorbind despre scandaloasa afacere din Galațî nu i se poate găsi un titlu maî bun, maî exact maî suggestiv ca cel de sus. Căcî în toată afacerea asta Brenning e profetul, iar Robescu și Ressu sînt apostoliĭ luĭ.

Brenningita va rămîne în istoria țăreĭ. Cuvîntul acesta va caracteriza de azi înainte toate felurile de hoțiĭ făcute de puterniciĭ zileĭ, după cum Panamaua caracterisează hoțiile din Franța.

Printre calamitățile care ne-aŭ bîntuit în acest sfîrșit de veac, vom transmite prosperitățeĭ că am suferit de anghină, de frigurĭ tifoide, de holeră și de Brenningită. Cele d'întăĭ rezultate din lipsa de condițiĭ higienice în țară, cea din urmă din lipsa de scrupule și de morală printre maĭ mariĭ zileĭ.

Și diagnosticul aceșteĭ boale, modul cum a luat ea naștere și cum s'a desvoltat, aŭ fost foarte grele de stabilit. Presa conservatoare a căutat să apere pe culpabilĭ, oamenĭ sus pușĭ nu s'aŭ sfiit să le îmbrățoșeze cauza, să se compromite pe eĭ voind să salveze pe compromișĭ. La un moment dat guvernul chiar a ezitat să'ĭ dea de gît. Eram amenințațĭ să vedem că se toarnă peste această mocirlă un car de pae, dîndu-se ast-fel tuturor funcționarilor statuluĭ și aĭ comunelor o pildă nenorocită, îndemnîndu'ĭ să trafice cu cinstea lor și cu banul public, să se îmbogățiască prin orĭ ce mijloace și cu orĭ ce preț.

Din fericire morala publică așa de grav compromisă, va căpăta măcar un început de satisfacție.

Procesul care s'a desfășurat zilele astea la Galațĭ nu maĭ îngădue nicĭ o îndoială asupra culpabilitățiĭ luĭ Robescu și Ressu, și sperăm că pedeapsa acestora va fi în raport cu vina.

Brenning a fost foarte categoric, Somzée și Martin nu maĭ puțin. In fața denegațiilor slabe și confuze ale acuzaților de căpetenie, ceĭ d'intîiŭ aŭ răspuns prin cifre, prin fapte, prin date exacte.

E evident că dacă potlogăriile ar fi fost comise numaĭ cu știința luĭ Brenning, Robescu și Ressu ar fi continuat să-șĭ ocupe slujbele, să adune avere și să moară la adîncĭ bătrînețe înconjurațĭ de stima și de respectul lumeĭ. Orĭ cît ar fi fost de convinșĭ ceĭ de la guvern cum că oamenii lor din Galațĭ sînt niște simpli tîlharĭ ordinarĭ, nicĭ o măsură nu s'ar fi luat în contra lor. Amestecul unor străinĭ în afacere, depozițiile lor, azistarea la proces a maĭ multor avocațĭ străinĭ, astea i aŭ pierdut pe Robescu și pe Ressu, astea îĭ vor conduce la pușcărie, nu cinstea guvernuluĭ.

Orĭ cît îĭ vor apăra uniĭ și alțiĭ, orĭ cîte stăruințĭ se vor pune în favoarea lor, toate vor fi neputincioase față de depozițiile luĭ Somzé și Martin și e probabil că justiția va avea ultimul cuvînt în afacerea asta.

E foarte probabil însă că procesul de la Galațĭ și condamnarea culpabililor va fi numaĭ o fază a Brenningiteĭ. Din procesul acesta vor decurge alte lucrurĭ, mult maĭ grave ca cele de la Galațĭ.

Cîtă vreme aŭ avut încă o slabă speranță de scăpare, Robescu și Ressu aŭ tăcut, n'aŭ avut nicĭ un interes să vorbiască. Depozițiile luĭ Somzée și ale luĭ Martin aŭ distrus speranța asta, aŭ deschis cu brio poarta penitenciaruluĭ. Un supliment de instrucție va urma.

Din acest supliment de instrucție pot eși destăinuirĭ grave, descurcarea tuturor ițelor afacereĭ, darea de gît și a altor culpabilĭ. Aceștia la rîndul lor vor descoperi pe alțiĭ.

Cînd toțĭ compromișiĭ din mrejele luĭ Georgi vor fi dațĭ pe mîna justițieĭ, alte scandale pot isbucni, alte afacerĭ scandaloase vor fi date la iveală.

Deja se svonește că conservatoriĭ, după condamnarea oamenilor lor de la Galațĭ, ar fi hotărîțĭ să dea de gît pe junimiștĭ. Pare că și junimiștiĭ aŭ oamenĭ compromișĭ de asupra cărora stă atîrnată furia conservatorilor sadea.

Brenningita ca și toate boalele epidemice cu caracter grav, are și părțĭ rele și părțĭ bune. Cînd holera se întețește, autoritățile medicale și administrative îșĭ deschid ochiĭ, iaŭ măsurĭ energice. Brenningita localizată la Galațĭ nu putea să ne îngrijească grozav, întinsă asupra maĭ multor localitățĭ, ea va deschide ochiĭ cetățenilor. Speriațĭ de atîta corupție, de atîta nerușinare, eĭ vor fi nevoițĭ să-șĭ apere punga. Singurul mod de a se apăra va fi răsturnarea guvernuluĭ, răsturnarea acelora carĭ din neglijență, din necinste, saŭ din slăbiciune aŭ tolerat pe pungașĭ.

I. Theodorescu

SATIRA ZILEI

Bătae boerească

Primul nostru redactor, distinsul bărbat de stat Const. Bacalbașa, spunea alaltăerĭ într'un articol: „Ca mîine o să auzim că doĭ miniștri aŭ fost conduși la secție fiind-că șĭ-aŭ rupt bastoanele peste urechĭ."

Parcă a vorbit într'un ceas răŭ primul nostru redactor! Dacă i se izbîndesc așa toate vorbele, mă mir de ce nu a cerut o pungă cu galbenĭ căcĭ îĭ merită

Alaltăerĭ la Sinaia, D. Alecu Catargiu ministrul țăreĭ la Petersburg și D. general Jak Lahovari, fost ministru de războiŭ s'aŭ chelfănit cu cel maĭ mare succes. Și iată cum s'a petrecut lucrul:

Alecu Catargiu a fost prins cu cărțile măsluite, pentru care motiv generalul Jak i-a făcut observație. Dar conu Alecu i-a răspuns cu „Aĭ Sotir!"; ceea-ce auzind generalul Jak s'a supărat foc, fiind-că și-a închipuit că partenerul săŭ îl invită în sala de danț a partidului socialist din Bucureștĭ.

După aceea aŭ urmat înjurăturile boereștĭ, iar adversariĭ s'aŭ introdus, unul pe altul în niște localurĭ foarte puțin higienice, lipsite de aer și de lumină. La urmă a venit masagiul după cel din urmă sistem al oboruluĭ.

Partida n'a maĭ continuat, de oare-ce beligeranțiĭ aŭ considerat tîrnuiala întîmplată ca un semn de ghinion la joc.

Car ils sont superstitieux
Les vieux messieurs.

Vax.

PREOCUPARILE ACTUALE

Acum un an pe vremea aceasta, ziarele conservatoare eraŭ pline de toate reformele pe care miniștriĭ aveaŭ să le prezinte parlamentuluĭ. Aceasta era și lauda cea mare a guvernamentalilor, miniștriĭ lor lucrau pe capete, miniștriĭ lor eraŭ de o activitate neîntrecută, partidul conservator era mîndru de asemenea luceferĭ.

Atît era de mare activitatea Domnilor miniștri și atît de puternică emulațiunea în cît însușĭ cuconul Lascar Catargiu, călcînd în gura lăcomieĭ și depărtîndu-se de la niște foarte nobile tradițiunĭ de trîndăvie, se hotărîse să îmbrățișeze meseria de reformator.

Proectele de legĭ abundaŭ de pretutindenĭ, din toate ministerele curgeaŭ manuscrisele, iar *Tipografia Statuluĭ* n'avea altă grijă maĭ mare de cît să imprime proza ministerială.

Anul acesta nu vedem nimic. Pe toată linia constatăm o lugubră sterpiciune, reformele aŭ dispărut din preocuparea Domnilor miniștri, pare că țara a ajuns la limanul fericirilor și nu maĭ are nicĭ dorințĭ nicĭ nevoĭ. Pentru ce această mare deosebire între anul trecut și anul acesta?

Deslegarea enigmeĭ nu este grea: anul acesta guvernul are de rezolvat întreaga serie de pungășiĭ săvîrșite în toată țara, și marea afacere panamistă din Galațĭ îngrijește guvernul.

Anul trecut încă nu căzuse atît de jos regimul. Miniștriĭ puteaŭ avea încă limpezimea de minte necesară și puteaŭ dispune de atîta liniște sufletească în cît să cugete la trebuințele țăreĭ și la legile indispensabile. In anul corent barca guvernamentală s'a scufundat atît de mult în nămolul turpitudinilor, în cît ceĭ din năuntru aŭ pierdut puterea de a fi stăpînĭ pe mișcările lor.

Viitoarea sesiune palamentară se anunță a fi de o sterilitate fenomenală, aproape nu știm ce aŭ să lucreze Camerile, miniștriĭ speriațĭ de atîtea turpitudinĭ șĭ-aŭ piedut capul.

Fie-care an cu roadele sale.

Anul trecut eraŭ la ordinea zileĭ reformele, anul de față sînt la ordinea zileĭ hoțiile.

Dragoș

Știrĭ de senzație

Incidentul Cucu-Brătescu

D. Cucu, inginerul-șef al primărieĭ Capitaleĭ, adică șeful serviciuluĭ technic, este favoritul D-luĭ primar Filipescu, dar nenea Iancu nu'l poate digera. Poate că această antipatie instinctivă să fie foarte întemeiată: D. Cucu lucrează pentru introducerea apeĭ în oraș, iar D. Brătescu lucrează pentru ceva contrariŭ, D. Cucu face demonstrațiĭ în contra erouluĭ din coloarea de verde, iar eroul nu vrea să rămîie «apatic».

Destul că nenea Iancu i'o cocea D-nuluĭ Cucu.

Zilele trecute, pe cînd D. Filipescu era la Sinaia, consiliul comunal a fost convocat pentru a rezolva cîte-va afacerĭ importante. In calitate de ajutor al primaruluĭ nenea Iancu a ocupat scaunul președențial și a intrat în ordinea zileĭ.

Vine o chestie privitoare la serviciul technic. Atuncĭ D. Cucu cere cuvîntul pentru a da cîte-va lămurirĭ, dar lămuririle D-sale iaŭ proporțiile unuĭ adevărat discurs. Consiliul asculta, D. președinte asculta; însă nenea Iancu, nu'șĭ maĭ poate stăpîni antipatia. Și vocea D-sale răsună:

«—Maĭ lasă-ne, D-le Cucu cu discursurile D-tale. Vreĭ să ne încurcĭ și cu această chestie cum ne-aĭ încurcat cu toate chestiile de cînd eștĭ la primărie?

Ișĭ poate orĭ-cine închipui ce efect a produs această apostrofă!

D. Cucu a tăcut, s'a retras binișor, s'a pus pe scaun, iar consilieriĭ se uitaŭ uniĭ la alțiĭ si nu știaŭ ce cap să facă.

D. Filipescu, pus în curentul acestuĭ incident a preferit să rămîie la Sinaia.

Telefon.

Macelurile din China

Cum aŭ început. — Masacrul de la Ku-Ceng. — Sectele secrete. — „Vegetarianiĭ"

După cum vedem din telegramele ce primim, măcelurile creștinilor din China continuă, cu toate că obicinuitele «*măsurĭ severe*» s'aŭ anunțat de la cele dintîĭ escese.

După știrile pe carĭ le primesc ziarele engleze, dizordinele aŭ început la Ceng-Tu, și anume în urma incidentuluĭ următor:

Medicul misiuniĭ protestante din acea localitate fusese chemat la o chinezoaică, căreia, din cauza uneĭ naștere grele, a fost nevoit să-ĭ facă o operație. Copilul a scăpat cu viață, dar mama, după maĭ multe zile de suferințe, a murit. Bărbatul femeiĭ chemă iar pe doctor și cînd acesta declară că nu maĭ poate face altceva de cît să constate moartea, chinezul sări asupra luĭ, acuzîndu-l că el ĭ-a omorît nevasta. Medicul fugi, urmărit de chinez, care prin strigătele luĭ adună și pe alțiĭ, ațițîndu-ĭ în potriva străinuluĭ *ucigaș*. Medicul putu să se refugieze în spital și să închiză porțile.

Se ordonă o autopsie a cadavruluĭ femeiĭ; dar mulțimea nu maĭ voia să știe ast-fel de măsurĭ, și amenința a da foc spitaluluĭ.

Vestea se lăți în toate părțile și misiunile începură să fie pretutindenĭ amenințate de mulțime; din multe părțĭ începură să vie veștĭ despre dărîmarea unora din localitățile misiunilor...

Masacrul de la Ku-Ceng

Afară de episcopul catolic diu Ceng-tu, Dunand, nu fusese însă maltratat personal nicĭ un misionar, pînă ce dizordinele aŭ isbucnit la Ku-Ceng.

Mulțimea a atacat maĭ întîiŭ spitalul misiuniĭ engleze Va-sang de lîngă Ku-Ceng. I-a dat foc și a măcelărit zece supușĭ englejĭ; afară de aceștia, misionarul Stewart cu nevastă-sa și cu un copil aŭ pierit în flacărĭ, șapte femeĭ aŭ fost spintecate cu lăncĭ și săbiĭ, maĭ mulțĭ copiĭ aŭ fost greŭ rănițĭ, unuia i s'aŭ scos ochiĭ.

Doĭ misionarĭ, Philipps și Gregory și o domnișoară Hartford aŭ scăpat la Fu-Cean. Și eĭ sînt însă rănițĭ.

Eĭ spun că ororile la carĭ aŭ azistat, nu se pot închipui. Toțĭ ceĭ ucișĭ aŭ fost supușĭ maĭ întîiŭ la torturĭ nespuse. Maĭ cu seamă femeile și copiĭ aŭ fost chinuițĭ într'un chip nemaĭ pomenit.

Societățile secrete

Mandariniĭ îșĭ daŭ toată silința să atribuie răspunderea acestor grozăviĭ societăților secrete chineze. Orĭ cum, nu s'ar putea scuza nepăsarea pe care aŭ arătat-o autoritățile chineze față cu escesele sîngeroase ale mulțimeĭ fanatice.

In ce privește activitatea sectelor secrete chineze împotriva străinilor, *Times* află că așa numițiĭ *vegetarianĭ* începuseră deja de anul trecut a ațîta mulțimea, și cînd a isbucnit războiul chino-japonez, aŭ găsit terenul și maĭ favorabil pentru agitațiile lor.

Deja în August anul trecut eĭ aŭ atacat pe creștinĭ în satul A-ben-bang, ĭ-aŭ bătut si ĭ-aŭ jefuit.

In Februarie anul acesta misionarul Stewart, cel care a fost ucis acum într'un chip atît de îngrozitor, scria despre această sectă:

«Din August anul trecut numărul membrilor eĭ a sporit foarte mult. Am primit veștĭ foarte neliniștitoare despre agitațiile eĭ. Convertițiĭ noștri cer să-ĭ organizez și să le daŭ arme. Eŭ însă caut să-ĭ conving că așa ceva ar fi de prisos. La 19 Decembrie a fost un meeting monstru al chinezilor la Ku-Ceng, dar nu s'a întîmplat nimic.»

Bietul Stewart de sigur nu se aștepta ca temerile sale să se realizeze într'un chip atît de îngrozitor.

Vest.

Măsură incalificabilă

Din pricina neglijențeĭ mediculuĭ veterinar Ahil Constantinescu, tîrgul nostru de rîmătorĭ din Severin fusese bîntuit de o epidemie gravă. Medicul culpabil a fost înlăturat și înlocuit cu dr. Sitaru, care a adus lucrurile în stare normală. Maĭ rămînea ca D. Carp să ia măsurĭ ca administrația tîrguluĭ să fie îndreptată.

In loc de asta, D-sa a hotărît să aducă la Severin un medic veterinar ungur, crezînd că numaĭ așa tîrgul va merge bine și unguriĭ vor fi mulțumițĭ.

Imediat s'a și prezentat în Capitală un oare-care Albert Arvini și a cerut să i se acorde libera practică. Prezentîndu-se în zilele de 26, 27 și 28 Iulie în fața uneĭ comisiĭ examinatoare de la școala veterinară din Capitală, acest domn Arvini a fost găsit de o ignoranță maĭ presus de orĭ-ce închipuire. Intre altele nu știa măcar cum să ia temperatura uneĭ vite bolnave!

Văzîndu-l așa de incapabil, secretarul ministeruluĭ de domeniĭ și D. dr. Felix, aŭ intervenit pe lîngă comisia examinatoare și i-aŭ cerut indulgența. Trebue s'o spunem cu regret, comisia s'a arătat de un servilism incalificabil. Singur D. dr. Ocianu a opinat că Albert Arvini trebue respins ca absolut incapabil; ceĭ-l'alțĭ i-aŭ admis libera practică.

Acum se așteaptă ca acest ungur ignorant, care poate să compromită cu desăvîrșire tîrgul de rîmătorĭ, să fie numit director al acestuĭ tîrg.

Indignarea e foarte mare printre mediciĭ veterinarĭ romînĭ, carĭ se văd așa de umilițĭ prin această incalificabilă măsură a ministruluĭ de Domeniĭ.

Vom reveni. Lynx.

DIN CARNET

Ciudat!

In general cînd îțĭ cade pe cap o năpaste cauțĭ să te descotorisești maĭ repede de dînsa. O afacere proastă nu este un tovarăș plăcut, te cam jenează la mers, îțĭ face neajunsurĭ multe. Așa credeam eŭ sub-scrisul, dar nu tot așa crede amicul meŭ Gogu Robescu de la Galațĭ.

Am observat cu o adevărată surprindere că D. Gogu Robescu, departe de a stărui să se judece cît maĭ repede procesul săŭ, a făcut tot ce i'a stat prin putință ca să'l amîne. Toțĭ advocațiĭ acuzaților aŭ pledat pentru amînare, aŭ pretins lungirea boaleĭ, aŭ cerut ca teribila bănuială ce planează asupra clienților lor să fie prelungită. M'am crucit cînd am văzut una ca asta.

Poate că aceasta s'o fi chemînd dibăcie advoțească, poate că inculpațiĭ cred că opinia publică obosită de această nesfîrșită tărăgăneală, va da uităreĭ pe Brenning și pe toțĭ brenningiștiĭ.

Nu sînt tare in tertipurĭ și nu mă pot pronunța cu succes.

A doua observație ce aveam de făcut asupra procesuluĭ Ressu-Robescu este că toțĭ advocațiĭ inculpaților sînt naționali-liberalĭ; dar toțĭ! Mișu Cornea, Barbu Gănescu, Boțanu, Costin Vîrlan s'aŭ prezentat la bara și fiecare avea cîte un client.

Și cu această ocazie aŭ fost dibacĭ brenningiștiĭ, căcĭ, cel puțin, *Voința Națională* și *Gazeta Poporuluĭ* aŭ pierdut o bună ocazie de a trage o zdravănă săpuneală infamilor de apărătorĭ.

Vorba ăluia: «Iubesc trădarea, dar urăsc pe trădătorĭ!»

Saŭ: «Liberaliĭ urăsc pe brenningiștĭ, dar îĭ apără!»

Memphis

Pulberea fără fum

Cine sunt criminaliĭ?

D-nul Z. în «Timpul» maĭ spune una si anume: că avem la dispoziția noastră **7 pulberĭ**, *toate de o stabilitate suficientă*, pe lîngă că daŭ presiunĭ inferioare la 3,800 atm. pentru vit. iniț. de 700m. Dintre aceste pulberĭ comisiunea recomandă de preferință pentru puștĭ pe aceea a luĭ *Troisdorf și Forster*, iar pentru tunurĭ pulberea Iliescu (Lăculețe).

Despre presiunĭ am arătat cum de a ajuns Troisdorf întîiŭ în locul luĭ Rodweil; asemenea am arătat că este minciună condiția de presiune; încît privește stabilitatea pulbereĭ Troisdorf iată adevărul.

Colonelul Hortus din armata franceză a publicat anul acesta 1895 un studiŭ: *le fusil de guere de l'avenir*, în care studiînd toate armele existente și explosivele, spune că arma noastră este bună, iar dintre pulberĭ indică ca cea maĭ periculoasă, *pulberea Troisdorf* care se descompune foarte lesne. Practica de la noĭ a confirmat spusele acestuĭ autor. Intr'adevăr anul acesta exercițiul de tir a fost scoala de demoralizare pentru trupă, pe de oparte ucigînd oameniĭ și rănindu'ĭ armele, iar pe de alta rezultatul tiruluĭ cu pulberea Troisdorf și C-nia a fost dezastros pentru moralul trupelor.

Știe D. ministru saŭ D. Z. că anul acesta nu s'a băgat în ținte decît de la 1 la sută pînă la 10 la sută cel mult gloanțe? că soldațĭ vechĭ, excelențĭ trăgătorĭ nu puteaŭ băga în ținte decît acel maximum de 10 la sută gloanțe ce am arătat? *și toțĭ ofițeriĭ sînt de acord a recunoaște că pulberea* **Troisdorf** *—scris în litere pe cutiile cu cartușe—a găsit'o maĭ proastă prin aceste rezultate decît toate pulberile anterioare.*

Oare poate fi ceva maĭ grav decît aceste rezultate?

De aceea am somat la 2 Iulie pe ministru să răspundă dacă este hotărît a comanda 75,000 kil. pulbere la fabrica Troisdorf; căcĭ știŭ pozitiv că comisiunea în capul căreia a pus pe generalul Arion a recomandat în unanimitate — și o abținere, nu a D-luĭ Arion — ca să se comande această colosală furnitură la acea fabrică.

Dar să revenim la stabilitate.

Această pulbere Troisdorf face parte din cele 6000 kil. comandate vara trecuta, din care s'a tras la experiențele ce a făcut comisiunea astă iarnă, iar restul s'a încărcat în cartușe; lipsa eĭ de stabilitate după cîte-va lunĭ se stabili prin tragerile din vara aceasta.

Orĭ fabrica statuluĭ de la Lăculețe din pulberea fabricată vara trecută, a trimis și ea la încercare astă toamnă o parte pentru puștĭ și o parte pentru tunurĭ — din ordinul gener. Lahovari.

Cea pentru puștĭ a scos'o comisiunea la urmă; această comisiune însă îșĭ dă singură bobărnace, ca să nu zic alt-ceva.

Intr'adevăr pulberea trimisă de astă toamnă la arsenal nu s'a putut încerca pînă vara această cu intențiune, socotind că pulberea se va descompune si iată Lăculețe căzut și la tunurĭ, remănênd în picere străiniĭ cu samsariĭ lor cu pompon și fără pompon.

Ce se întîmplă însă? *Pulberea de la Lăculețe dete resultate strălucite în cît toțĭ străiniĭ se retraseră din concurs și Comisiunea recunoscu că această pulbere este cea maĭ bună pentru* tun!? Apoĭ bine, oamenilor, este tot pulberea de toamna trecută, pe care astă iarnă ațĭ scoso la urmă; este conservată de D-v, nu de Iliescu; va să zică este bună, ba recunoaștețĭ că este cea maĭ bună pentru tunurĭ, și este dar cea maĭ stabilă căcĭ a dat aceste strălucite resultate după ce ațĭ făcut ce ațĭ vrut cu ea un an.

Apoĭ dacă sîntețĭ cinstițĭ, ce maĭ căutațĭ? Gheșefturĭ. Căcĭ sîntem informațĭ că col. Crăiniceanu, secr. gener. al Resbeluluĭ a fost trimis într'o *misie-congediu*, la Kiel, Förster și *Troisdorf*.

Iar oficerul care l'a însoțit la Troisdorf — și care anul trecut a făcut recepțiunea celor 6000 kil. pulbere la aceasă fabrică — a făcut pe colonel să asiste la experiențele uneĭ pulberĭ (6000 k.) ce fabrica lucrase maĭ mult anul trecut și pe care o conservase fabrica cu pecetia tînăruluĭ ofiter, — aceasta ca să se proqeze că pulberea Troisdorf este stabilă de oare-ce s'a conservat un an cu pecete și nu

s'a stricat, iar dacă cea din țară s'a stricat, asta nu'l privește!!!

Eĭ bine, secretarul general al ministerului în loc să trimită pe ofițer în țară, s'a pretat la acest joc. Abia venit la minister și face ast-fel de greșeli în cît nu maĭ știĭ ce să crezĭ.

Apoĭ, bine, poate să fiă un om așa de naiv ca să se preteze la ast-fel de manevre?

Oare ministerul fost-a încunoștiințat de acel D. ofițer de anul trecut că fabrica a lucrat o cantitate dublă de praf dorind să conserve acolo jumătate din ea cu pecetia D-luĭ ofițer pentru a-l proba stabilitatea în magazinele fabriceĭ de la Berlin?!

Nu! Căcĭ ministerul îĭ spunea de sigur să se lase de comediĭ.

O ast-fel de probă se face aci, iar nu acolo cu pecetia ofițeruluĭ, și aci proba s'a făcut: armele, unele aŭ plesnit, altele aŭ tras peste cîmp, atît de neregulată era arderea pulbereĭ din cauza descompuneriĭ de care ne vorbește colonelul Hortus.

Din două una. Orĭ colonelul Crăinicennu are prea multă experiență orĭ are prea puțină; în ambele cazurĭ dacă D-sa s'a pretat la manevra de care am vorbit ne compromite.

Plevna.

DIN ROMAN

(Corespondanța particulară a *Adevĕruluĭ*)

Bîlciul.—Măsură primejdioasă

Pentru bîlciul anual care se ține în orașul nostru în ziua de 6 August, și care durează are-o 15 zile după această dată, aŭ sosit o mulțime de comercianțĭ engrosiștĭ și detailiștĭ din orașele Iașĭ, Botoșanĭ, Galațĭ și Brăila. Prăvăliele s'aŭ închiriat cu cîte 3-400 leĭ, prețurĭ relativ favorabile.

Părerea generală însă este că bîlciul de estimp va fi foarte prost din cauza crizeĭ care bîntue, și a puțineĭ perspective de a se face vre-o tranzacție în vînzărĭ de cereale, din cauză că prețurile ce se ofer sînt foarte micĭ.

*
* *

Primarul nostru, contrar deciziuneĭ consiliuluĭ comunal luată încă acum 2 anĭ, a permis și în anul acesta de a se face bărăcĭ de lemn în centrul strădeĭ marĭ, fapt care poate da naștere unuĭ incendiŭ primejdios. Dar se vede că ast-fel de dispozițiĭ remîn literă moartă, cînd este în joc interesul unuĭ partizan politic, cum e de pildă D. C. Melinte care este proprietarul loculuĭ viran pe care s'aŭ construit vre-o 60 de bărăcĭ.

Imp.

IMPRESIUNI & PALAVRE

(*Din carnetul luĭ* **Chițibuș**)

De-abia am închis ochiĭ și am și fost deșteptațĭ. Sînt treĭ ceasurĭ și momentul de plecare a sosit. Conductoriĭ sînt înarmațĭ cu torțiĭ ca să ne arăte drumul, iar noĭ, tremurînd de frig, ne-am luat păturile din pat în spinare. *Chițibuș* este absolut dezolat de acest costum, el care spera să cucerească inimele nemțoaicelor cu al săŭ costum styrian. Pe vîrful munților, și noaptea, toate pisicile sînt cenușiĭ și trag nădejde că nu voĭ fi zărit, pînă va răsări soarele.

Cărarea este așa de strîmtă că d'abea un om poate trece. În o parte e uriașul părete al munteluĭ, drept și înalt de te îngrozește, iar jos, la cîți-va centimetri de talpa picioarelor tale, e prăpastia, hăul adînc și negru, în care nu pătrunde ochiul. Și pe această potecă se înșiră caravana noastră, tăcută și cam prinsă de spaimă, încap cu tregheriĭ ale cărora torțiĭ însîngerează întunericul grozav al nopțeĭ.

Încetul cu încetul noaptea se risipește, aurora se arată și crestele tuturor munților încep să se coloreze, cu toate nuanțele de la roșu la albastru; e o serie infinită de colorațiunĭ, care la fie-care minută îșĭ schimbă fața, iar în depărtare ghețariĭ munților *Dachștein* și ale altor munțĭ, aruncă nota lor albă în această simfonie de culorĭ.

E un spectacol măreț care se desfășoară înaintea ochilor acum cînd am ajuns pe vîrful munteluĭ și cînd o panoramă întinsă se desfășură înaintea ochilor. Se văd aproape toate lacurile *Saltzcamergutuluĭ* și privirea se întinde pînă la Schafberg și la *Traunsee*, lacul *Grundenuluĭ*, iar pe de altă parte se văd munțiĭ Bavarieĭ și aĭ Salzburguluĭ.

Chițibuș care nu are ca *Emile Zola* darul descripțiuneĭ, se mulțumește să admire, să se ridice cu sufletul deasupra nimicniciei omeneștĭ, față de strălucirea natureĭ și să uite că stă cu pătura în spate și joacă ca un urs, ca să se încălzească.

Toate lucrurile bune aŭ o scurtă durată și foamea care ne turbură stomahul ne spune că trebue să ne răpim de la admirația natureĭ și să ne întoarcem la casa de vînătoare unde ne așteptă masa de dimineață.

La scoborît *Chițibuș* a fost cel dintîiŭ și de astă dată nu i-s'a întîmplat nicĭ un accident de natură ca să îl vîre «în sfere conjugale» cum ar zice ilustrul poet al statueĭ din Ploeștĭ, D. Zanaria Antinescu.

Chițibuș

CRONICA

Holera literară

Depeșile *Agențieĭ Havas* spun că holera s'ar fi ivit de maĭ multe săptămînĭ p'acolo pe unde-va prin extremul Orient, adică atît de departe în cît pîn'acu n'ar fi nicĭ o primejdie să ajungă și pînă la noĭ.

Cu toate acestea, sub titlul **Crampe**, citim în *Rominul* de la 11 August următoarele:

Maĭ mult cu lacrimĭ de cît cuvinte
Țĭ-am șoptit
Isvorul dornic sădit'a'n minte'mĭ
Gîndul slăvit.

D'aș putea numaĭ s'adun, s'ar strînge
Lîngă un cuvînt
Atîtea lacrimĭ ce țĭ-ar resfrînge
Chipul tăŭ sfînt.

Reporterul nostru alergînd imediat după informațiĭ e în măsură a comunica cititorilor noștri că știrea *Rominuluĭ* a fost exagerată. Nu s'aŭ auzit nicĭ lacrămĭ șoptind, nicĭ nu s'a văzut vr'un isvor sădind gîndurĭ slăvite. Tot ce-a fost în adevăr, e că s'aŭ văzut maĭ mulțĭ indivizĭ și individe apucațĭ de niște crampe... literare.

Fritz

Chestia marocana

TANGER, 30 Iulie. — Incrucișătorul englez *Osthruse* și un incrucișător francez aŭ sosit. Acum se află aicĭ nouă corăbiĭ de războiŭ străine.

Berlin, 30 Iulie. — *Norddeutsche Zeitung* anunță chemarea escadreĭ germane, care se află la Tanger, din cauză că guvernul marocan a acordat satisfacțiunea pentru asasinatul supușilor germanĭ Roskstrah și Neumann. A promis, afară de aceasta pedepsirea culpabililor și destituirea funcționarilor, a căror atitudine a fost cauza plîngerilor guvernuluĭ german.

Aniversarea luĭ 1870

REMIRMONT, 30 Iulie. — Ministrul instrucțiuniĭ publice a inaugurat monumentul ridicat soldaților morțĭ în timpul războiuluĭ din 1870-71. D. Meline a rostit un discurs elocuent; apoĭ D. Poincarré a luat cuvîntul și a zis că ceremoniile ca cele de azĭ permit a dovedi, nealterabila pietate cu care Franța păstrează doliul sacru și onorează curagiul și nefericirea.

Impacarea ruso-bulgara

Partidul anti-rusesc

PARIS, 30 Iulie. — După un articol al ziaruluĭ «*Le Matin*» al căruĭ text ar fi fost supus D-luĭ Stoiloff, scopul delegațiunĭĭ bulgare trimese în Rusia era de a face cunoscute sentimentele rusofile ale națiuniĭ și ale guvernuluĭ bulgar. *Afară de aceasta, delegațiunea era însărcinată să întrebe pe Țar pe ce baze ar consimți la reluarea relațiunilor cu Bulgaria. Răspunsul ar fi fost că Rusia primește ca un fapt îndeplinit numirea prințuluĭ Ferdinand, însă cere ca gagiŭ, convertirea prințuluĭ Boris.*

N'a fost vorba de a impune oficerĭ rușĭ în armata bulgară.

D. Stoiloff a făcut elogiul devotamentuluĭ mitropolituluĭ Clement către prințul Ferdinand.

Nu se cunoaște încă hotărîrea luată de prinț cu privire la convertirea prințuluĭ Boris. D-sa i-a dat sfaturĭ dictate de patriotism și de devotament către dinastie, însă prințul este singur judecător al chestiuneĭ convertiriĭ.

SOFIA, 30 Iulie.—Ziarele anunță că coalițiunea partidelor liberale anti-ruseștĭ, stambuloviste și radoslavoviste este acum un fapt îndeplinit, de oare-ce moartea luĭ Stamboloĭ a făcut să dispară toate divergențele personale. D. Petkoff va lua direcțiunea partiduluĭ.

ECOURI DIN STRAINATATE

Naufragiĭ. — Vaporul englez «*Catherthun*» al companieĭ Eastern and Australian, a fost aruncat de furtună pe capul Howke, între Sydney și Brisbane, și s'a scufundat numaĭ în cîte-va minute. Eraŭ șapte-zecĭ de persoane pe bord. Un remorcher care a explorat locul naufragiuluĭ a adus știrĭ în urma carora e sigur că s'aŭ înecat șai-zecĭ de persoane dintre care patru-zecĭ de chinezĭ.

Steamerul englez *Capac* a sosit la Filadelfia avînd pe bord șapte-spre-zece oamenĭ de al echipagiuluĭ vasuluĭ *Prince Oscar*, care s'a ciocnit cu un vapor necunoscut; să crede că acest din urmă s'a perdut cu totul.

*
* *

Mare nenorocire.—O enormă casă cu opt etaje care se construia în New-Iork, s'a dărămat îmormîntînd sub ruine pe toțĭ lucrătoriĭ care lucraŭ într'însa. Treĭ-zecĭ și doĭ de lucrătorĭ aŭ fost omorîțĭ.

*
* *

Tulburărĭ violente în Brazilia. — Niște tulburărĭ, a cărora pricină nu-ĭ încă cunoscută, s'aŭ produs la Victoria capitala statuluĭ Espirito Santo. Numeroșĭ italienĭ ocupațĭ la construcția drumuluĭ de fer Rio-Doce, aŭ fost omorîțĭ.

*
* *

Germaniĭ în contra francezilor. — Ziarul german *Corespondența națională* publică un articol prin care elementele simpatice Germanieĭ care se găsesc în Alsacia-Lorena sînt îndemnate să se grupeze pentru a contra-balanța partidul alsacian, acum de curînd format la Colmar. Foaea germană ar voi ca toate elementele germane și germanofile să se coalize, făcînd abstracție de opiniile lor politice și de preferințele lor personale.

*
* *

Războiul în Cuba. — Se telegrafiază din New-York cum că insurgențiĭ aŭ făcut să sară în aer, cu ajutorul dinamiteĭ, rezervoarele cu apă din orașul Trinidad.

INFORMATIUNI

Din ediția III-a de Lunĭ

Scandalul din Sinaia

O ceartă de la joc de cărțĭ.—Al. Catargiu și general Lahovari se pălmuesc.— Duelul

Duminică după amiazĭ pe la orele cincĭ, un scandal ne maĭ pomenit a izbucnit în Casinul Riegler din Sinaia, scandal care a emoționat foarte mult publicul din localitate.

D-niĭ general Lahovari, Alexandru Catargiu, ministru plenipotențiar la Petersburg, N. Moroianu, Stefan Bellu, etc, jucaŭ cărțĭ la o masă a Casinuluĭ. Ca nicĭ odată, D. general Lahovari era mult favorizat de noroc și a cîștigat sume frumușele. Aceasta l'a bucurat atît de mult în cît, cuprins de o agitație febrilă, striga mereŭ companionilor săĭ:

— Repede, repede! în pas gimnastic! La dreapta!

D. Alexandru Catargiu, supărat că pierde mereŭ, răspunde foarte nervos generaluluĭ:

— La cazarmă cu vorbe de aceste!

— Haidĭ.......—răspunde generalul Lahovari.

— Ba...... cu D-ta!

Generalul Lahovari se ridică imediat fără nicĭ o vorbă și repede îĭ șterge o palmă D-luĭ Al. Catargiu. Nicĭ acesta, însă, n'a stat nepăsător, cĭ tot atît de repede îĭ replică prin o altă palmă.

Apoĭ amîndoĭ ridică scaunele; companioniĭ lor intervenind, aŭ izbutit însă să-ĭ despartă.

*
* *

Astă-zĭ ceĭ doĭ vitejĭ și-aŭ constituit martorĭĭ; probabil că spre seară vor schimba două gloanțe fără rezultat.

D-niĭ G. Cantacuzino și Dimitrie Sturza aŭ sosit cu acceleratul de erĭ în Capitală.

Aseară a sosit în Capitală și D. Nicu Filipescu.

D. general Poenaru s'a întors erĭ la amiazĭ în Capitală și-apoĭ spre seară a plecat la moșia sa Poroschia din județul Teleorman.

Erĭ noapte spărgîndu-se cazanul instalațiuniĭ electrice de la abatoriŭ, lumina electrică n'a putut funcționa, așa că măcelariĭ aŭ fost nevoițĭ să lucreze la luminele slabe ale opaițelor.

Pe la finele luneĭ August întreaga rețea de terasament a linieĭ Galațĭ-Bîrlad va fi terminată.

O companie americană, *Standard Company*, a intrat în tratărĭ cu D. G. Gr. Cantacuzino, președintele Senatuluĭ, pentru a-ĭ lua în arendă pe termen de 40 de anĭ moșiile-ĭ din Drăgăneasa și de lîngă Băicoiŭ spre a întreprinde o exploatare sistematică de petrol.

Capitalul destinat pentru această exploatare se urcă la vre-o 25 milioane de leĭ.

Acum o săptămînă a luat foc o pădure a statuluĭ din județul Constanța în apropiere de pichetul 27.

Focul, din cauza vîntuluĭ nu s'a putut stinge decît numaĭ după treĭ zile.

Aŭ ars în total vr'o mie de hectare de pădure.

O îndoită crimă

Erĭ la amiazĭ tîmplarul Ioan Hovànffy, un om cu o poziție materială foarte bună, întorcîndu-se beat acasă, s'a luat la ceartă cu nevasta sa, pe care o bănuia de mult, că i-ar fi necredincioasă.

Cearta a degenerat în curînd și soțul luînd un revolver, a descărcat treĭ focurĭ asupra soțieĭ sale, fără a o atinge. Ea, însă, speriată de focurile de revolver, a leșinat și a căzut jos.

Soțul crezînd că a împușcat'o, a îndreptat revolverul în potriva sa și a descărcat un glonț sub țîța stîngă.

S'a rănit foarte grav. De durerile cele marĭ a început să țipe alarmînd pe vecinĭĭ săĭ.

Dîndu-se de veste poliției, rănitul a fost transportat la spitalul Filantropia.

Incidentul de la Biserica Albă

Ierĭ după amiazĭ un incident penibil s'a întîmplat la Biserica Albă.

D. Omer, atașat la legațiunea turcească din capitală, s'a dus erĭ după amiazĭ la Biserica Albă pentru a azista în numele guvernuluĭ turcesc la serviciul funebru al unuĭ fost supus otoman, cofetarul Baltazar.

D. Omer era cu fesul pe cap.

P. S. Sa vicarul mitropoliel, care oficia, văzîndu'l acoperit, i-a trimis vorba să'șĭ scoată fesul saŭ să poftească afară din biserică. D. Omer, însă, a rămas nemișcat pe loc, și părea a nu se sinchisi de invitarea vicaruluĭ.

Atuncĭ vicarul a chemat imediat un sergent revizor, dîndu'ĭ ordin să scoată afară din biserică pe atașatul legațiuneĭ otomane. Sergentul revizor, însă, știind, că nu poate să recurgă la nicĭ o violență față de membriĭ corpuluĭ diplomatic, s'a mulțumit a'l ruga să'șĭ scoată fesul saŭ să poftească afară. Atașatul, însă, n'a vroit să facă nicĭ una nicĭ alta și a stat în biserică pînă la sfîrșitul serviciuluĭ.

De la biserică D. Omer a reclamat în scris la poliție în contra sergentuluĭ revizor, care neconsiderîndu'ĭ poziția pe care o ocupă, l'a expus la acest scandal față de lumea care a asistat la serviciul funebru.

Mîine după amiazĭ se va ține un consiliŭ de miniștri în Capitală.

După acest consiliŭ, D. L. Catargiu care se va intoarce diseară de la Sinaia, va pleca pentru o lună la moșia sa Golășeĭ.

STIRI TELEGRAFICE

ATENA, 30 Iulie.—Ziarele califică de absurdă propunerea de a se oferi tronul Bulgarieĭ prințuluĭ George. Acesta ar fi zis, aflînd aceastaă știre: „Ceĭ carĭ aŭ lansat această candidatură nu s'aŭ gîndit să se adreseze maĭ întîiŭ mie.

PETERSBURG, 30 Iulie — *Șansele recolteĭ de vară din acest an sunt compromise din cauza seceteĭ ce bîntue în Sud.*

LONDRA, 30 Iulie. — *Reuter* află din Peking că încrucișătorul englez *Rainbow* și încrucișătorul american *Détroit* vor pleca la Fu-cean.

WASINGTON, 30 Iulie. — O corabie de războiŭ americană care staționează în Europa a primit ordinul de a pleca în Syria, pentru a protege acolo pe supușiĭ americanĭ și pentru a face o anchetă asupra atacăriĭ școaleĭ misiuniĭ americane de la Tarsus.

Naufragiu

BREST, 29 Iulie. — Un vapor s'a cufundat în apropiere de insulele Ouessant; numaĭ coșuĭ se vede. Nu se știe care este soarta echipagiuluĭ. Se crede că este vaporul *Miranda* din Hamburg.

S'aŭ trimis ajutoare.

BREST, 30 Iulie.— Un vapor francez a scăpat erĭ dimineață pe ceĭ 41 de naufragiațĭ aĭ vaporuluĭ german *Miranda*, cufundat în apropiere de insulele Ouessant, din cauza bruměĭ. Corabia este cu desăvîrșire perdută.

Din Braila

(Corespondență particulară a *Adevĕruluĭ*)

Furt de dosar. — Diverse. — Omor și sinucidere

In corespondența trecută, vorbind despre dispariția dosaruluĭ afacereĭ Murat-Guzeanu, am semnalat că și Substitutul Turculeț ar fi contribuit la dispariția dosaruluĭ. Svonul acesta a circulat în adevăr prin Brăila din faptul că dosarul a dispărut din cabinetul D-luĭ Substitut, și din modul puțin delicat cu care s'a purtat D. Substitut în ziua de 21 Iulie cînd, pe arrestorul Capeleanu, nepotul D-luĭ Murat, îl ținea în cabinetul D-sale, iar D-luĭ Virgil Guzeanu, precum și altor persoane destul de serioase și bine văzute le-a trîntit brusc ușa 'n nas, pentru că venise să reclame.

Astă-zĭ, însă, în urma cercetărilor făcute, se vorbește cu siguranță cum că casierul Stefan Murat a sustras actul care conținea declarațiunea fiuluĭ săŭ. Acest fapt se comentează în două modurĭ. Stefan Murat a putut sustrage actele prin potrivirea de cheĭ, căcĭ D. procoror a constatat că cheile casierieĭ generale numaĭ s'aŭ potrivit cu ale parchetuluĭ.

Stefan Murat a putut sustrage actele în momentul cînd D. Substitut și judecătorul de instrucție, necrezînd că pe lîngă bătăuș Murat maĭ e capabil să fie și hoț, l'a lăsat în cabinetul Parchetuluĭ, singur. Această faptă a luĭ Murat a scandalizat pînă și pe ceĭ maĭ intimĭ aĭ săĭ.

De astă dată se crede că i s'a înfundat.

*
* *

La 1 August st. v. se va face inaugurarea vapoarelor regieĭ carĭ vor circula între Brăila și Galațĭ. La această solemnitate va lua parte și D. Gr. N. Manu, directorul general al Monopolurilor Statuluĭ.

*
* *

Zilele acestea o ploae abundentă a căzut în oraș și prin împrejurimĭ, salvînd ast-fel porumbul care în multe părțĭ era cam compromis.

*
* *

Prețul cerealelor, destul de scăzut pînă acum, a început a se ridica; putem să nădăjduim că în curînd vom eși din amorțeala și din neactivitatea în care am stat pînă acum. In port aŭ sosit deja maĭ multe bastimente, carĭ se așteaptă să încarce.

*
* *

Brăileniĭ aŭ fost foarte emoționațĭ zilele acestea în urma unuĭ îndoit omor săvîrșit de un bărbat asupra femeeĭ sale și apoĭ asupra luĭ însușĭ.

Olga Davis, născută Razi, o femee cochetă și cu moravurĭ ușoare, avea ca bărbat pe Gherasim Davis un om liniștit, care luînd'o din amor, îĭ satisface toate capriciile, ast-fel că nicĭ odată nu s'ar fi putut plînge în contra luĭ.

Dar femeea n'a voit să-șĭ schimbe năravul și bărbatul, în maĭ multe rîndurĭ

FOIȚA ZIARULUI «ADEVĔRUL» 14

BĂUTOAREA DE SINGE

PARTEA I-a

Curtea cu jurațĭ

I

— Nu știŭ nimic! răspunse în sfîrșit tînăra temeie... Am aflat, ca toată lumea, despre moartea violentă a conteluĭ de Blanca, și de și persist în credința că această moarte a putut fi rezultatul uneĭ crime, mi-ar fi greŭ să spun carĭ sînt numeroasele impresiĭ după carĭ mi-am format această convingere.

— Bine; destul.

Și pe cînd Jane la Rousse se întorcea cu pașĭ măsurațĭ spre banca martorilor, ușierul chemă pe Edgar Mortimer.

Peste un moment, acesta se prezintă la bară.

Era un tînăr înalt și frumos, de o eleganță distinsă.

Salută pe jurațĭ și se întoarse spre președinte.

Vom lăsa aci la o parte întrebările banale carĭ fac începutul tuturor interogatoriile de acest fel.

Cînd seria acestor întrebărĭ se termină, președintele preciză în termenĭ lămurițĭ scopul pentru care tînărul fusese chemat înaintea Curțiĭ.

— Cunoaștem, Domnule, zise, prietenia D-voastră cu contele de Blanca și dovada strălucită pe care contele a dat-o despre această prietenie lăsîndu-țĭ toată averea luĭ.

«Țĭ-a spus ceva contele despre această intenție ce avea de a'te institui moștenitorul luĭ?

— Nu știam nimic, răspunse Mortimer.

— Pînă cînd s'a întîmplat catastrofa nu văzusești de mult pe D. de Blanca.

— Plecasem din Paris de vr'o două treĭ lunĭ aproape. Niște afacerĭ foarte grave mă hotărîse să plec grabnic în America, așa că abia am avut vreme să strîng mîna luĭ George.

— In ce dispozițiĭ de spirit l-aĭ lăsat atuncĭ?

— Contele de Blanca nu era un om pe care puteaĭ să-l judecĭ prin procedările ordinare, și toțĭ aceĭ carĭ s'aŭ mulțumit să-l studieze la suprafață, cată să se fi amăgit strașnic în privința luĭ, ne ținînd seamă de cît de aparență. George era un nebun, un nepăsător, ceea ce în Englitera numim un *eccentric man*. Își aruncase puterile vieței în toate părțile, nepărînd a se atașa de nimenĭ și de nimic, și a fost foarte calomniat cînd s'a zis că nu era capabil nicĭ de afecțiune nicĭ de devotament.

«Dacă vorbesc așa Domnule președinte, e că poate sînt singurul care am cunoscut inima conteluĭ de Blanca, a căruĭ delicateță și sensibilitate am putut s'o apreciez.

«Intr'o împrejurare acum de curînd, cînd moartea tatăluĭ a venit să mă surprindă în mijlocul enervărilor uneĭ viețĭ de plăcerĭ și de uitare, contele nu m'a părăsit nicĭ un moment, împărtășia durerea mea și din acel moment maĭ ales s'a născut adînca prietenie cu care m'am simțit legat de dînsul,

«Răspund decĭ la întrebarea D-tale, D-le președinte: Cînd m'am despărțit de George, cu treĭ lunĭ înaintea catastrofeĭ, era sub influența unuĭ sentiment foarte noŭ pentru dînsul, și care, de și în acelaș timp îl surprindea și-l irita poate, îĭ comunica un fel de beție cum nu-l maĭ văzusem nicĭ odată.

— Și ce sentiment era?

— Contele era înamorat.

— De Gilberta Desmaret?

— Da, Domnule.

— Țĭ-a mărturisit aceasta.

— In maĭ multe rîndurĭ.

— Și țĭ-a vorbit și de intenția luĭ de a lua în căsătorie pe amanta-sa?

— Da, Domnule. Amorul ce avea pentru dînsa era atît de mare...

— Știĭ pentru ce nu și-a împlinit acest gînd?

— Nu maĭ am nevoie cred, să vă spun că, de la cele dintîiŭ confidențe ale contelui, mi-am pus în lucrare toată influența pe care o aveam asupra luĭ; dar e greŭ de discutat cu un om înamorat care maĭ e și un escentric, și am văzut bine că prea înzadar să maĭ stăruesc în intenția mea. Atuncĭ mi-am luat refugiul la un subterfugiu.

— Care?

— Am început să-ĭ aprob deciziunea... I-am spus că, în cele din urmă, fericirea nefiind acĭ jos de cît ceva cu desăvîrșire relativ, era poate cu minte din partea luĭ să o caute acolo unde spera să o găsească; l-am rugat numaĭ să nu să grăbească, să amîne or ce hotărîre pînă mă voiŭ întoarce eŭ,—cel mult șase săptămînĭ,—și că pe urmă voiŭ fi alăturea de dînsul, gata a-ĭ servi de martor chiar dacă perzista în planurile sale.

— Și a consimțit să aștepte?

— Da, Domnule.

— De atuncĭ, nu l-aĭ maĭ văzut?

— O dată l-am maĭ văzut, D-le președinte.

— Cînd te-aĭ întors?

— Da. Pe cînd eram la New-York, am primit de la contele maĭ multe telegrame în care mă ruga foarte mult să-ĭ trimesc cînd am să mă întorc în Europa. Și cînd am debarcat pe urmă la Santhampton, cea dintîiŭ persoană pe care am zărit-o pe cheiŭ a fost contele de Blanca. Nu maĭ avusese răbdare să aștepte și venise să mă întîmpine.

— Și l-aĭ găsit tot în dispozițiile în carĭ îl lăsaseșĭ.

— In aceleașĭ dispozițiĭ. In cele cîte-va zile cît am stat împreună, am căutat iar să-l readuc la sentimente maĭ rezonabile, și am și reușit în parte: am obținut de la dînsul să nu maĭ revadă pe Gilberta cît-va timp.

— Și într'adevăr s'a ținut de făgăduială?

— Da, Domnule președinte, dar motivul pentru care m'a ascultat l-am aflat numaĭ de cît.

— Ce vreĭ să zicĭ?

— Am aflat că Gilberta Desmaret a refuzat să-l ia de bărbat și că în urma acestuĭ refuz el a rupt cu dînsa.

— Contele țĭ-a vorbit desigur adesea de acuzata... Ce credea el, pentru ce refuza dînsa?

Dintr'un sentiment de delicateță care nu făcea de cît să sporească amorul pe care ea i-l inspirase.

— Contele era dezolat din cauza acesteĭ rupturĭ?

— Așa am văzut.

— Și tot el a fost acela care maĭ tirziŭ a căutat să lege iar relațiile întrerupte?

— Sînt convins.

— Eĭ bine... să venim la desnodămînt... Contele s'a dus iar la Gilberta, care l'a primit. Aŭ stat la masă împreună... pe urmă, pe la miezul nopțiĭ, se întoarce acasă, unde dimineața e găsit întins mort în mijlocul odăiĭ. Medicul chemat în grabă, a declarat că otrava care i-a pricinuit moartea, fusese luată cu zece ceasurĭ înainte, adică înainte săŭ chiar în decursul mesiĭ... Aĭ D-ta vr'o amintire care să-țĭ permită a-țĭ explica ce s'a petrecut la acea masă fatală? Țĭ se pare saŭ nu admisibil, D-tale care aĭ cunoscut pe contele, ca nenorocitul să se fi putut gîndi la o sinucidere, și ce rol crezĭ c'a putut juca acuzata în această întrevedere din urmă?

Pe cînd președintele îĭ adresa aceste cuvinte, Mortimer avusese ceva ca o tresărire fără voe; pentru întîia oară de cînd intrase în sală, se intorsese spre acuzată.

Din parte-ĭ, Gilberta îngălbenise sub impresia acesteĭ privirĭ; inima începuse a-ĭ bate cu violență și lucirĭ fulgerătoare îĭ trecuseră prin ochĭ.

Această mișcare fu observată și de Curte, și de spectatorĭ. Cu atît maĭ mult atențiunea și curiositatea crescură.

(Va urma)

BURSA DE BUCURESCI

Cursul de la 1 August (12 August 1895

5% Renta p.	102	Acț. B. Agricole	240
5% Ren[illegible]	100	Dacia-Romînia	418
5%[illegible] (93)	99	Naționala	428
5% „ [illegible]	97	Patria	100
6% Oblig. rur.	102 7/8	Construcții	177
Pensiuni	286	SCHIMB	
5% Obl. c. Buc.	99	Londra	25.26 1/4.23 3/4
5% „ (1890).	99 1/2	Paris	99 90 85
5% Fonc. rur.	95 1/8	Viena	208.07 3/4
6% „ urb.	100 3/4	Berlin.	123 353.0
5% „ „	92 1/8	Belgia.	99.15
5% „ „ Iași	82 3/4	Scont B. a.	8
6% Obl. bazalt	—	Avans. „ v.	6
Banca Naț.	1618	„ C. dep,	6 1/

ï-a atras atențiunea ca să se liniștească că o va lăsa.

Olga n'a încetat, însă, de a face infidelități bărbatului seŭ, și în zilele din urmă a fugit la unul din amanții eĭ, un grec anume Babi. Bărbatul, comunicîndu-i-se cum că femea se află instalată pe str. Roșiorilor No. 59, unde întreține relațiunĭ amoroase cu zisul Babi, în ziua de 28 a. c. pe la 2 p. m. înarmîndu-se cu un revolver, s'a dus în zisa stradă și intrînd în casă a găsit pe soția sa Olga. După ce i-a făcut maĭ multe observațiunĭ, a apucat'o de o mînă și fără ca ea să observe, a tras două focurĭ de revolver. Gloanțele aŭ lovit'o în gură sdrobindu-ĭ măselele, și s'aŭ oprit în cap.

Apoĭ Davis și-a tras și el un glonte în gură, care glonte a eșit prin cap.

La sgomotul focurilor aŭ alergat vecinii, carĭ aŭ vestit imediat parchetul. Ambiĭ aŭ fost transportațĭ la spital într'o stare desperată; bărbatul a încetat din viață și femeea se află într'o stare desperată; nu se știe de va scăpa.

Navas.

Știri Mărunte

* Aŭ început a se distribui școlilor primare condicĭ de somațiunĭ pentru înscrierea și urmarea regulată la școală a copiilor romînĭ în vîrstă de a fi înscrișĭ după ultimul recensămînt.

Penalitățile introduse în lege prevăd 20 banĭ de absență pînă la 50,35 banĭ între 50 și 100 și 50 banĭ de la 100 în sus.

Scutirĭ nu se admit de cît în caz de boală dovedită și de forța majoră, din cauza căilor de comunicație impracticabile, pentru copiĭ de la țară.

Representanțiĭ copiilor orfanĭ, nu pot fi tacsațĭ maĭ mult de 25 banĭ de absență.

Lipsa de la examenul general se amendează cu 5 leĭ, iar lipsa de la examenul final de patru clase primare cu 10 leĭ pentru școlile rurale și 20 leĭ pentru cele urbane.

* In ziua de 16 Iulie a. c., fata Victoria Teodorovicĭ, care se afla în serviciul restauratorului de la gara Iași, a fost coprinsă de un somn profund. După patru zile văzîndu-se că nu se maĭ deșteaptă, s'a înștiințat moșul eĭ Franț Cucinschi, care a dus'o la Pașcanĭ, județul Suceava, unde se găsește tot în stare de somnolență. Chemîndu-se medicul de p'asă, și acesta examinând'o, a constatat că numita fată suferă de boala „Nona".

Abonamente de vilegiatură

In țară:
O lună 3 leĭ; 15 zile leĭ 1.50
In străinătate:
O lună 5 leĭ; 15 zile leĭ 2.50.

ULTIME INFORMATIUNI

Programul naționalităților aliate.

Falșurile Agenției Romîne.—Programul Un ministru al naționalităților.

Agenția Romînă ne-a transmis ierĭ un raport cu desăvîrșire falș asupra ședinței de Sîmbătă a congresului naționalităților în Buda-pesta, stăruind în special asupra unuĭ scandal ce s'ar fi produs în sală între un grup de romînĭ, slovacĭ și sîrbĭ moderațĭ și între congresiștĭ.

Am controlat azĭ chiar gazetele ungurești, carĭ ne sînt atît de răŭ voitoare în cît de sigur ar fi profitat de o asemenea ocazie pentru a o exploata. Eĭ bine, nicĭ chiar gazetele ungureștĭ n'aŭ putut găsi vr'un scan al de exploatat. Un singur om, un ziari rb, anume Iovicĭ, care redactează zia .. Straja subvenționat de guvern, a voit să intre în sală, dar n'a fost lăsat.

Iacă la ce se reduc pretinsele scandalurĭ ale Agenției Romîne.

***

Aceeașĭ Agenție ne-a trimis pînă și programul comun de acțiune al naționalităților într'un mod cu desăvîrșire tendențios.

Iată, după informațiunile Ligeĭ culturale resumatul programuluĭ ce s'a votat.

Integritatea regatuluĭ ungar; autonomia teritorială a naționalităților; pasivitate politică pînă la schimbarea legilor și sistemuluĭ electoral; arondarea cercurilor electorale și votul universal cu scrutin secret; legi liberale; dreptul de întrunire și asociațiune; suprimarea legeĭ speciale de presă în Transilvania; revizuirea legeĭ naționalităților prin un ministru special numit de monarch; un comitet de 12 membri se organizează care să conducă acțiunea naționalităților aliate și, în fine, un jurnal german dirigeat de comitet să apere interesele comune.

Programul a fost votat cu entuziasm de peste 400 delegațĭ.

Epizootia de pneumo-enterită infecțioasă a porcilor s'a ivit în județul Suceava și Roman.

Epizootia se întinde din zi în zi și se pare că ea există și în alte județe; ea produce o mortalitate foarte mare.

Ministerul de interne a dat ordine severe tuturor prefecților spre a se lua măsurĭ pentru combaterea acesteĭ epizootiĭ.

D. Al. Lahovari pleacă azĭ cu acceleratul de Vîrciorova la băile din Mehadia.

Interimul ministeruluĭ de externe îl va ține D. ministru C. Olănescu.

Afacerea generaluluĭ Lahovari-Catargiu

Aseară s'a răspîndit vestea în oraș că D. Al. Catargiu, ministru plenipotențiar al țăriĭ în Petersburg, în urma scandaluluĭ cu generalul Lahovari și-ar fi dat demisiunea.

Pînă acum această știre n'a fost confirmată.

***

D. Al. Lahovari a încunoștiințat telegrafic pe rege despre acest scandal pentru a lua măsurĭ în consecință, ca șef suprem al armateĭ, în contra D-luĭ general Lahovari.

In ce privește pe D. Al. Catargiu, e aproape sigur că va fi rechemat.

Alaltă erĭ un accident s'a întîmplat la portul din Galațĭ.

O barcă cu pînză, care venise de pe țărmul drept al Dunăriĭ ajungînd la mijlocul apeĭ, s'a resturnat în urma uneĭ manecre greșite a pînzeĭ.

A fost un noroc că în barcă se afla numaĭ barcagiul singur fără pasagerĭ.

Barcagiul aruncat în valurĭ a reușit să apuce barca și să se ție deasupra apeĭ.

O șalupă cu șease matelоțĭ detașațĭ de la vaporul rusesc de războiŭ Pseznape porni spre naufragiat și-l scapă de înec.

D. Balescu, judecător de instrucție pe lîngă tribunalul de Galațĭ, a început erĭ suplimentul de instrucție în afacerea Brenningiteĭ.

Se crede că suplimentul de instrucție nu va dura maĭ mult de cît zece zile, ast-fel că procesul se va putea relua în ziua de 16 August.

Abuzurile cu furniturile jud. Ilfov

Ni se trimete următoarea scrisoare:

D-le Director al ziaruluĭ „Adevĕrul."

Erĭ, Duminecă 30 Iulie, întorcîndu-mă din inspecțiile ce comportă serviciul meŭ. mi se pune în vedere ziarul D-v. No. 2269 din 29 Iulie 1895 în care într'un articol intitulat „Abuzurile cu furniturile jud. Ilfov" găsițĭ de cuviință a acuza de cele maĭ grave abuzurĭ administrația acestuĭ județ.

Faptele ce trecețĭ în acel articol atingîndu-mă direct de oare ce sînt șeful serviciuluĭ technic al jud. Ilfov, îmĭ permit, Domnule Director, a veni să cer ospitalitatea ziaruluĭ D-v. pentru o prealabilă întîmpinare sperînd că vețĭ bine voi a publica o întîmpinare peremtorie acordîndu-ne de o cam dată atîta credință cît și denunțătoruluĭ D-v. Aceasta, bine înțeles, pînă la resultatul anchetei ce am cerut și care se va face de D. prim procuror al tribunaluluĭ Ilfov și un D. inspector general al ministeruluĭ de lucrărĭ publice, în presența D-luĭ Nicolescu-Dorobanțu și a D-v., după cum cred că vețĭ bine-voi a ne asista.

Dinainte însă vă rog a crede că buna-credința D-v. a fost înșelată de un individ interesat a calomnia atît administrația județuluĭ cît și pe antreprenorul D. Leon Lebel și pentru aceasta nu am nevoie de cît de a vă declara că:

Nicĭ o dată D-l Lebel nu a avut contractat cu jud. Ilfov a aprovisiona 14000 mc. petriș predat în vre una din gările C. F. R, și nicĭ o dată anterior aprovisionărilor D-luĭ Lebel nu a fost în vre una din stațiile Fundulea, Serulești saŭ Lehliu vre un deposit de petriș.

Aceasta cred că e suficient, de o cam dată, pentru a vedea însanitatea acusăreĭ din articolul D-v. Restul remîne a se vedea după anchetă.

In ceea ce privește ancheta ce acest denunțător pretinde că s'ar fi făcut de D-l Nicolescu Dorobanțu, să'mĭ permitețĭ, pentru stima ce am pentru acest Domn, a mă îndoi că ar fi fost capabil de a da crezămînt unuĭ individ de talia denunțătoruluĭ și a face o anchetă în județ fără a face cinstea de a avisa cel puțin pe ceĭ în drept.

Basat pe lealitatea D-v sper, Domnule Director, că vețĭ bine-voi a da publicitățiĭ aceste rînduri și a înceta orĭ-ce polemică pînă la resultatul anchetei în această afacere, rugîndu-vă, cu această ocasie, a primi expresia distinseĭ mele considerațiunĭ.

C. I. Bunescu
Inginer-Șef al județuluĭ Ilfov.

Așteptăm și noĭ rezultatul ancheteĭ.

Septămîna viitoare, la 11 și 13 August, se vor face nouile alegerĭ comunale în Călărași.

Septămîna trecută niște făcătorĭ de rele s'aŭ întrodus în comptoarul bancheruluĭ Wilhelm Șaier din Focșanĭ și după ce aŭ spart casa de fier, aŭ furat o sumă de 3600 de leĭ și apoĭ aŭ dispărut fără a li se da de urmă pînă acum.

Atît inaugurarea poduluĭ de peste Dunăre, cît și inaugurarea serviciuluĭ de navigație romînă, s'aŭ fixat definitiv pentru ziua de 12 Septembre.

Solemnitățile de inaugurarea la Cernavoda, Brăila și Constanța vor dura vr'o patru zile.

Cetitoriĭ vor găsi azĭ, la pagina a 4-a urmarea romanuluĭ: *Cine'ĭ Ucigașul?*

Starea civilă

Declarațiunĭ de căsătorie

D. Spirea N. Ionescu cu D-ra Eufrosina B. Balșenescu; D. Ion Georgescu cu D-ra Ana Ioniță Popa; D. Gheorghe Vasiliŭ cu D-ra Ana Mirian; D. Grigore Ariton cu D-ra Smaranda Ionescu; D. Haralambie Scarlatescu cu D-ra Elena Iosef Grecu; D. Constantin G. Pandele cu D-na Cleopatra Oardă; D Eduard Urlich cu D-ra Maria Frantz Psait; D. Mihail N. Hergot cu D-ra Maria Constantinescu; D. Anton C. Mercofer cu D-ra Carolina Leberling; D. Vasile Niculae cu D-ra Dobrița Marin Anghel.

Licitațiunĭ

— In ziua de 11 August 1895 orele 4 p. m, se va ține licitație la ministerul lucrărilor publice pentru darea în întreprindere a lucrărilor de îngrădire a stațiunilor de pe linia Craiova, Calafat, Focșanĭ și Odobeștĭ precum și a stațiuneĭ Pucioasa.

Valoarea de pe devis este de leĭ 99000.

— In ziua de 14 (26) August 1895, orele 11 a m., se va ține licitație publică, la direcțiunea generală a căilor ferate romîne, în Bucurestĭ, pentru darea în întreprindere a următoarelor lucrărĭ de executat în stația Ploestĭ, și anume:

Construcțiunea uneĭ magaziĭ de mărfurĭ, de mare vitesă, a unuĭ cheŭ de mărfurĭ, prelungirea magazieĭ de mărfurĭ, de mică viteză, cu adaosul unuĭ biuroŭ vamal și a unuĭ biroŭ de magazinerĭ.

Valoarea lucrărilor este, de pe devis, de aproximativ leĭ 132.000.

Tîrgul cerealelor

Viena, 29 Iulie 1895

Semnalăm cursurile de azĭ:

Griŭ de primăvară	1896	fl.	7.12
Griul de Toamnă	1895	fl.	6.64
Secara de primă-v.	1896	„	6 15
„ de toamnă	1895	„	5 73
Por. de Maiŭ-Iunie	1896	„	4 88
Colza Aug.-Sept.		„	9.55

Brăila 29 Iulie 1895.

Griŭ noŭ cant. 471,30 greut. 57 1/4—60 3/4 prețul 8.05—9 — Griŭ cant. 10250 greut. %k—60 8.35—10.42 1/2. — Secară cant. 750 greut. %k prețul 7.75. — Orz cant. 500 greut %k prețul 7.80.

Cereale sosite la 28 29 Iulie 1895. — Pe apă: Griŭ cant. 59930, Secară 4250. — Pe uscat: Griŭ 24230.

Semaphore de Brăila

Cura de apă

Am vândut unuĭ gheșeftar diferită hîrtie maculatură, printre care și ediția veche și acuma incomplectă a *Cureĭ de apă*.

Acest gheșeftar a cules din hîrtia maculatură coliile din *Cura de apă*, pe care le-a pus în vênzare ca o carte nouă, dîndu-ĭ titlul de **Cura** *mea* **de Apă**.

De oare-ce această carte de maculatură nu maĭ e complectă, o cred de datoria mea a preveni publicul asupra acesteĭ ciudate cărțĭ. Ea are coperte roșiĭ, poartă mențiunea lăudăroasă că ĭ „singura ediție complectă"(!!!), e intitulată **Cura** *mea* **de apă**, și costă 2 leĭ, pe cînd ediția a 3-a, cea nouă, se numește foarte simplu *Cura de apă*, conține toate patru opere ale părinteluĭ Kneipp și anume: **Cura de apă**, *Cum trebue să trăițĭ, Testamentul meŭ*, și *Conferințĭ publice*, și nu costă de cît 3 leĭ.

Gheșeftarul acesta căruia 'ĭ-am vîndut maculatura mea, maĭ are și șiretenia de a promite că va edita în parte fie-care din cele 4 *cărțĭ conținute în ediția 3-a, a 2 leĭ volumul.*

Am însă convingerea că nimenĭ nu va fi atît de milostiv cu acest gheșeftar *de a aștepta cîțĭ-va anĭ* pînă ce vor apare celelalte treĭ cărțĭ cu cîte 2 leĭ exemplarul și că nicĭ prin gînd nu-ĭ va trece măcar unuĭ singur cititor de a plăti 8 leĭ în loc de 3 leĭ, pentru a maĭ avea în schimb și cărțĭ compuse fără nicĭ o regulă și ordine.

Așa dar, cine nu vrea să fie amăgit să ceară **Cura de apă**, ediția 3-a, care conține cele 4 opere de maĭ sus pomenite. Constă din 2 volume și nu costă de cât 3 leĭ.

Ig. Hertz
librar-editor, Bucureștĭ.

PETRECERI

Sala Dacia. — Sîmbătă 12 August 1895 va avea loc *o mare serată dansantă* organizată de **Societatea lucrătoarelor din Romînia „Propășirea"** în folosul sporireĭ fondului societățeĭ. Sala va fi frumos decorată, maĭ multe surprize, bătăĭ de florĭ, confetti, serpentine și diferite alte distracțiĭ, foarte amusante. La ora 12 din noapte *un mare cotilion* cu diferite cadourĭ aduse expre din străinătate. Două muzicĭ. Intrarea pentru o persoană **1 leŭ**, pentru o familie **2 leĭ**.

***

GRĂDINA ČIȘMEGIU
Restaurant și lăptărie
Flor Luchianov

In toate serile petrecerĭ de vară. Restaurantul din noŭ aranjat. Corul compus din 24 persoane sub direcțiunea D-luĭ T. Popescu. Tenorul Sapira și baritonul Gheorghiu vor da publiculuĭ cele maĭ frumoase cînteco naționale și de operă. Orchestra sub direcția D-luĭ Sibianu va distra publicul cu cele maĭ frumoase ariĭ.

SPECTACOLE

Grădina Pațac. In toate serile reprezentațiĭ variate cu program nou.

Grădina Casino.—In fie-care seară concert de muzică militară.

***

Kioșcul Lukianof (grădina Cismegiŭ).— In toate serile concert vocal dat de o trupă numeroasă de coriștĭ.

Grădina Hugo.—In fie-care seară spectacol variat. Debutul quartetuluĭ rusesc.

BIBLIOGRAFIE

A apărut în editura librărieĭ Carol Muller No 11 din Biblioteca pentru toțĭ:
Aitndé,i Theuriet. „Din tinerețe, Tatăl, Pipița PrețaulTisu Manunchiul".
Mcu-r 30 banĭ.

***

A apărut în editura librărieĭ Carol Muller No. 12 din Biblioteca pentru toțĭ.
Nuvele de Mihail Dumitrescu, prețul 30 banĭ.

Innotarea și aplicațiunile eĭ este titlul unuĭ volum publicat de D. maior I. D. Armovicĭ din geniŭ și depus spre vînzare la librăriile din țară. Depozitul principal la librăria Biciovski din Bucureștĭ, calea Victorieĭ.

***

A apărut *Basta* și *Mihaĭ Viteazul* de *Neculaĭ Iorga*.

In Institutul tipografic din Sibiŭ a apărut sub titlul *Bucovina* niște notițe asupra situațieĭ de *G.orge Bogdan-Duică*.

***

A apă ut:
Anchetă agrară. — Situațiunea economică și țăran[illegible] — De Cicerone Protopopescu. Se afl[illegible] de vîn[illegible]are la toate librăriile.

FOIŢA ZIARULUI «ADEVERUL»

109

JULES MARY

Cine'ĭ Ucigaşul ?

Partea a treia

Amorurile luĭ Collivet

XIII

— Vino, tată, repeta ea încet.
El veni.

— Pleacă-te !... Nu pot să vorbesc prea tare,—îmĭ face răŭ... Şi tu mămiţo, pleacă-te, am să vă spun ceva la amîndoĭ.

Şi cînd amîndoĭ se plecară spre dînsa, adăogă :

— Aş vrea să-mĭ făgăduiţĭ amîndoĭ un lucru...

— Spune, dragă, zise Collivet.

— Să-mĭ făgăduiţĭ c'o să vă împăcaţĭ, să vă am pe amîndoĭ mereŭ alăturĭ... Nu mă refuzaţĭ...

Collivet ridică privirea-ĭ arzătoare spre Maria.

Maria plîngea.

Ea vedea că totul se sfîrşise şi că Suzana avea să moară.

— Nu vreţĭ ? zise Suzana din ce în ce maĭ slabă. Imĭ refuzaţĭ această fericire?

— Fiĭ fericită, Suzano, fiĭ fericită !... zise Maria.

— Primeştĭ ! Oh, doamne, ce mulţumită sunt...

Dar în acelaş moment avu o ameţeală.

Cînd îşĭ maĭ reveni puţin în fire, încercă să zîmbească, dar nu maĭ avea destulă putere.

Ochiĭ-ĭ eraŭ sticloşĭ, fără privire.

Cu toate astea-şĭ păstra prezenţa de spirit.

Ingînă, cu o sforţare supremă :

— Iţĭ mulţumesc... că nu m'aĭ refuzat... Vom fi fericiţĭ. Veţĭ vedea... foarte... foarte fericiţĭ...

Şi rămase nemişcată.

In acel moment doctorul intra.

Văzu în mijlocul salonuluĭ un bătrîn înalt cu faţa palidă, cu expresia disperăriĭ în ochĭ.

Văzu în genunchĭ o femeie tînără care se ruga...

Şi întinsă pe jos, cu mîinile împreunate pe piept, cu faţa liniştită, aproape zîmbitoare cu buzele-ĭ de ceară, pe Suzana...

Nu putu decît să-ĭ constate moartea.

XIV

Loiseau şi Chaumont îşĭ lăsaseră cărţile Marinetteĭ cînd cu ultima lor vizită.

Marinetta îşĭ aduse aminte, fără îndoială, pentru că într'una din zile ceĭ doĭ agenţĭ primiră din partea tinereĭ femeĭ acest cuvînt :

«Veniţĭ !»

Eraŭ vre-o două săptămînĭ de cînd Suzana murise.

Ceĭ doĭ agenţĭ se grăbiră, bănuind imediat ceva grav.

Marinetta îĭ aştepta.

Rămaseră multă vreme la dînsa, şi cînd plecară păreaŭ foarte emoţionaţĭ; cu toate astea, aceştĭ oamenĭ eraŭ deja cu sufletul oţelit de cîte mizeriĭ omeneştĭ văzuseră.

Ce le spusese dînsa ?

Le povestise viaţa eĭ, căsătoria, divorţul şi ceĭ treĭ anĭ de viaţă dezordonată carĭ urmaseră.

Toate astea agenţiĭ le cam ştiaŭ deja, dar o lăsaseră să povestească.

Pe urmă le spuse despre dragostea eĭ cu Suzana.

Şi această parte a povestireĭ sale fu adesea întreruptă de suspine, maĭ ales cînd trebui să vorbească despre moartea copileĭ.

Această moarte aruncase în sufletul eĭ o grozavă dorinţă de răzbunare, o sete de a voi să pedepsească pe mizerabilul care o pricinuise.

— Cînd aţĭ fost în rîndul trecut la mine, zise ea, mĭ-aţĭ făcut nişte întrebărĭ. Am înţeles că aveaţĭ bănuelĭ împotriva luĭ Collivet şi că-l credeţĭ autorul asasinatuluĭ Beuapréault.

— Da. Şi d-ta n'aĭ vrut să ne răspunzĭ, dintr'un motiv pe care l'am înţeles.

— Acest motiv nu maĭ există azĭ...

— Atuncĭ dar sunteţĭ gata să ne răspundeţĭ astăzĭ ?

— Sunt gata.

— Eştĭ convinsă, ca şi noĭ, de vinovăţia luĭ Collivet ?

— Nu ştiŭ. Il cred capabil de orĭ-ce crimă. Dar dacă în adevăr a comis-o, atuncĭ mă ofer să vă procur eŭ dovezile.

— Cum ?

— Asta e treaba mea. Lăsaţi-mă să fac cum oĭ şti. Aveţĭ încredere în mine ?

— Negreşit.

— Să fiţĭ atuncĭ aicĭ mîine la zece.

A doua zi la zece dimineaţa, ceĭ doĭ agenţĭ se întoarseră în strada Lord Byron.

Iĭ maĭ însoţia de astă-dată şi şeful siguranţeĭ.

— Cînd sunară, Marinetta însăşĭ le deschise ; era singură în apartament.

Vorbi cît-va timp cu şeful siguranţeĭ.

— Eştĭ sigură că va veni Collivet ? o întrebă acesta.

— Foarte sigură, domnule. I-am scris să vie la unsprezece. La unsprezece va fi aci...

— Bine. Şi crezĭ...?

— Veţĭ vedea.

Iĭ duse în odaia eĭ şi lăsă uşa întredeschisă, ascunsă după perdele.

— Să staţĭ aci. Veţĭ auzi tot ce se va petrece între noĭ.

Ceĭ treĭ oamenĭ nu aşteptară mult.

Precis la unsprezece auziră sunînd clopoţelul.

Peste cîte-va momente, Collivet şi Marinetta eraŭ împreună în salon.

Marinetta avea o atitudine ciudată.

Faţa-ĭ era foarte palidă, iar ochiĭ îĭ străluciaŭ ca de frigurĭ.

Cu toate astea, părea liniştită. Nimic nu trada emoţiunea ce o muncea.

Collivet însă nu îndrăznea să ridice ochiĭ spre dînsa.

Mîinile-ĭ tremuraŭ. Era parcă şi maĭ slab, maĭ uscat ca înainte, şi se clătina pe picioare.

Ingînă :

— M'aĭ chemat ?

— Da.

— Pentru ce ?

— Iţĭ voiŭ spune numaĭ decît.

Şi cum vedea că-ĭ vine greŭ să stea în picioare, îĭ oferi un scaun.

Se lăsă pe el, cu ochiĭ tot plecaţĭ, cu degetele împreunate.

Perdeaua de la uşă se mişcă niţel, şi şeful siguranţeĭ aruncă o privire în odaie.

Collivet, cu spatele spre uşa aceasta, nu putea să vază nimic.

Marinetta zise deodată :

— Mă iubeştĭ !

Un lung fior sgudui corpul slab al luĭ Collivet.

Ridică ochiĭ cu sfială,—apoĭ zise încet:

— Poţĭ să mă omorĭ dacă vreĭ. Din partea ta aceasta mi s'ar părea ca o mîngîiere...

— Aĭ fost foarte vinovat faţă de mine...

— Da, aşa e... Te iubeam prea mult...

— Aĭ fost foarte vinovat şi faţă de biata fată care a murit...

Fruntea luĭ Collivet se încreţi.

In acestĭ ochĭ atît de aspri, lucru ciudat, se iviră lacrămĭ, două lacrămĭ adevărate...

— Moartea Suzaneĭ... s'a întîmplat tot din cauza amoruluĭ meŭ pentru tine...

— Da. Nu credeam... Dacă aş fi ştiut. Vaĭ !

— Iubiam pe Suzana, aşa cum n'am să iubesc nicĭ-odată.

Plecă şi maĭ mult capul.

Simţia inima strîngîndu-i-se.

Pentru ce-ĭ spunea toate astea ?

Ce răsbunare pregătise oare ?

— Sunt singură acum, zise ea foarte încet... şi mĭ-e urît... Aş vrea să am pe cine-va lîngă mine, care să-mĭ poată vorbi de ea...

Sîngele se urcă în faţa luĭ Collivet.

Auzise bine ?

In adevăr, Marinetta îĭ lăsa această speranţă nebună ?

(Va urma)

Const. Mille Proprietar

Bucuresci, Tipografia Modernă Gr. Luis, Strada Academiei No. 14